

Destek Tedaviler ve Diğer Maligniteler

METASTATİK MALİGN MELANOMDA METASTAZ LOKALİZASYONLARININ GENEL SAĞKALIM ÜZERİNE ETKİSİ: TEK MERKEZ GERÇEK YAŞAM DENEYİMİ

Aysel Oğuz¹, Tuba Karaçelik¹, Melek Karakurt Eryılmaz¹, Murat Araz¹, Mehmet Zahid Koçak¹, Mehmet Artaç¹

¹Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, tıbbi Onkoloji Bilim Dalı
Giriş-Amaç

Amaç:

Malign melanom farklı anatomik bölgelere metastaz yapabilen agresif bir tümör olup, prognoz metastazın yerleşim yerine göre değişkenlik gösterebilmektedir (1). Metastaz paternlerinin belirlenmesi, risk sınıflandırması ve klinik yönetimin optimize edilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada metastatik malign melanom hastalarında farklı metastaz bölgelerinin genel sağkalım üzerine etkisinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2016-Haziran 2025 tarihleri arasında kliniğimize başvuran 90 metastatik malign melanom hastası retrospektif olarak çalışmaya dahil edildi. Hastaların demografik özellikleri (yaş, cinsiyet), performans durumları (ECOG), ek hastalıkları ve BRAF mutasyon durumları kaydedildi. Anatomik metastaz bölgeleri; akciğer, karaciğer, beyin, kemik, lenf nodu ve sürrenal yerleşimlerine göre gruplandırıldı. Metastaz bölgelerinin prognozla ilişkisini değerlendirmek için medyan genel sağkalım (mOS) ve sağkalım analizleri yapıldı. Genel sağkalımı etkileyen bağımsız prognostik faktörleri belirlemek amacıyla yaş, ECOG performans durumu ve BRAF mutasyon durumu ile düzeltilmiş multivaryant Cox regresyon analizi yapıldı.

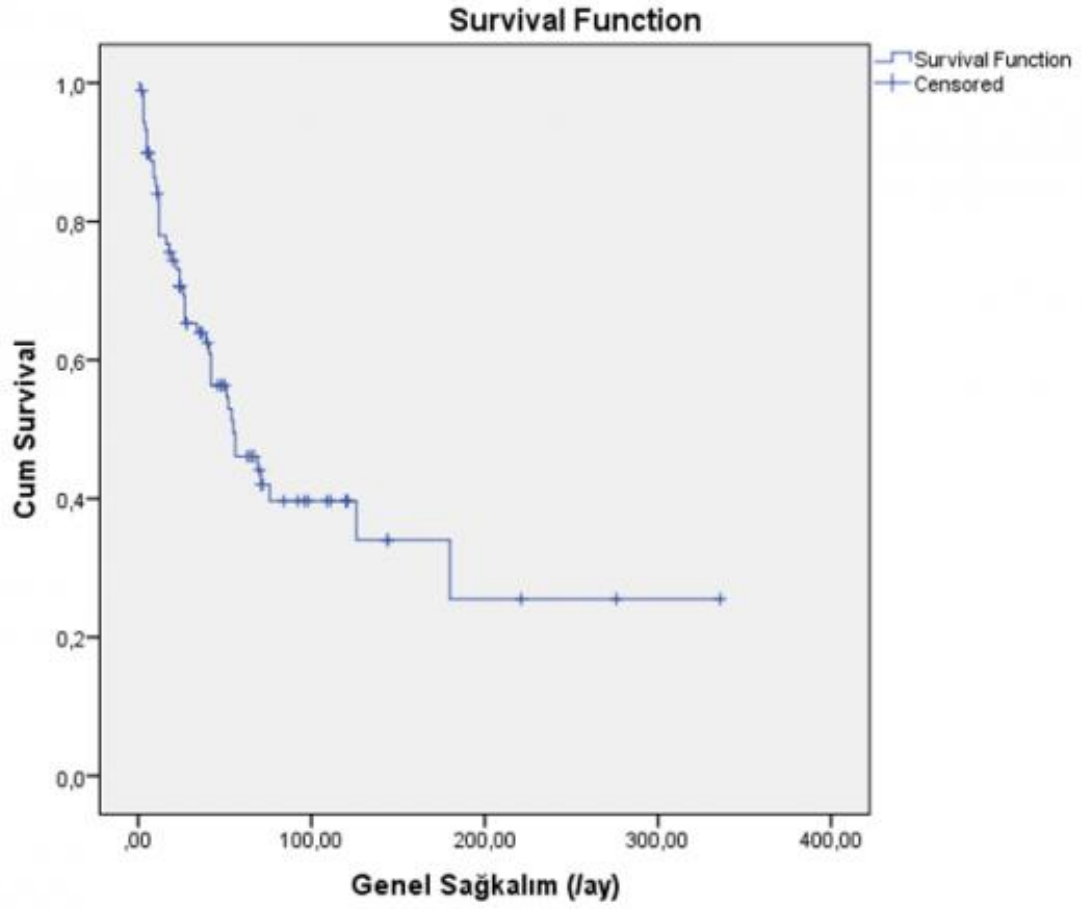
Bulgular: 90 metastatik malign melanom hastasının yaş ortalaması 62,4 (36-86) yıl olup, olguların %58,9'u (53) erkeklerden oluşmaktaydı. Primer tümör lokalizasyonu en sık baş-boyun bölgesinde (%37,8) ve ekstremitelerde (%27,8) izlenirken, metastaz dağılımı sırasıyla lenf nodu %62,2, akciğer %37,8, karaciğer %21,1, beyin %20,0, kemik %15,6 şeklindeydi (Tablo1). Birinci basamak tedavide en sık kullanılan ajanlar temozolomid (%32,2), dabrafenib + trametinib kombinasyonu (%17,8) ve nivolumab (%15,6) idi. Medyan genel sağkalım tüm kohortta 55 ay idi (Şekil 1). Beyin metastazı olan hastalarda medyan sağkalım 27 ay iken, olmayan hastalarda 71 ay olarak bulundu ve fark istatistiksel olarak anlamlıydı ($p=0,006$) Kemik metastazı olan hastalarda medyan sağkalım 12 ay, olmayan hastalarda ise 56 ay olarak saptandı ($p=0,026$) (Şekil 2). Akciğer, karaciğer ve lenf nodu metastazlarının genel sağkalım üzerine etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı (tümü için $p>0,05$). Multivaryant Cox regresyon analizinde ECOG performans durumu ve beyin metastazı genel sağkalım için bağımsız prognostik faktörler olarak saptandı. Beyin metastazı varlığı mortalite riskini anlamlı düzeyde artırırken ($HR=0,39$; $p=0,006$), kemik metastazı genel sağkalımı olumsuz etkileme eğilimi göstermiş ancak istatistiksel anlamlılık sınırına ulaşmamıştır ($p=0,082$).

Sonuç: Metastatik malign melanom hastalarında özellikle beyin ve kemik metastazı varlığı genel sağkalımı anlamlı şekilde olumsuz etkilemektedir. Bu bulgular, metastaz lokalizasyonunun melanom prognozunda belirleyici olduğunu bildiren önceki çalışmalarla uyumludur (2). Metastaz lokalizasyonu, gerçek yaşam verilerinde güçlü bir prognostik faktör olup yüksek riskli hasta gruplarının erken tanımlanmasında klinik açıdan önem taşımaktadır. Bulgularımız daha geniş hasta serileri ile desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler : malign melanom, metastaz yeri, sağkalım

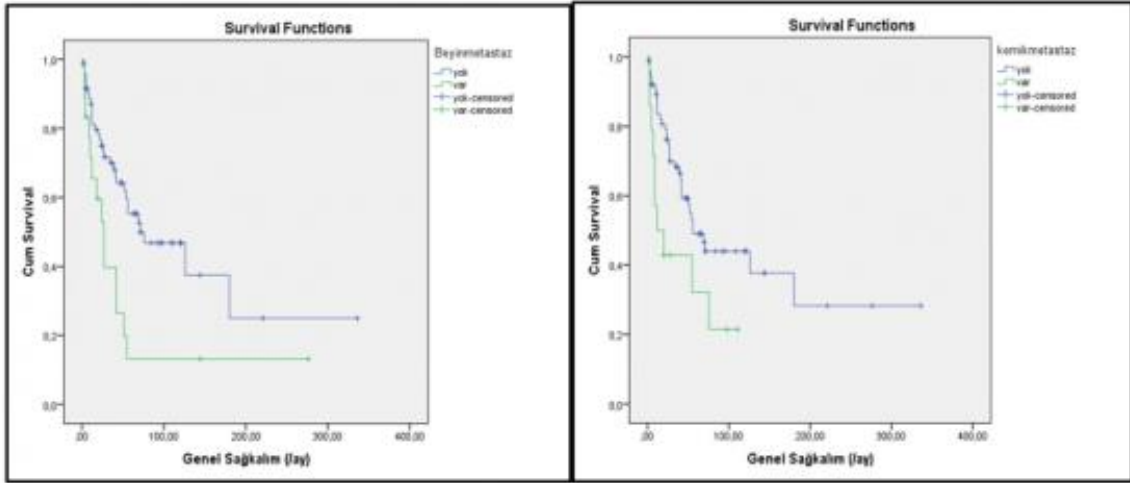
Resimler :

Resim Açıklaması:

Şekil 1 : Melanom Hastalarında Genel Sađ Kalım Grafiđi

Resim Açıklaması: şekil 2: beyin ve kemik metastazı olma durumuna göre genel sağkalım

Şekil 2: Beyin Metastazı ve Kemik Metastazı Olma Durumunun Genel Sağkalım Üzerine Etkisi

Resim Açıklaması: tablo 1 demografik özellikler

Tablo1.: Hastaların Tanımlayıcı Kategorik Değişkenleri

Değişkenler	n	%
Cinsiyet		
Kadın	37	41,1
Erkek	53	58,9
ECOG		
0	24	26,7
1	47	52,2
2	18	20,0
3	1	1,1
Ek Hastalık Durumu		
Var	57	63,3
Tip 2 DM	17	18,9
HT	37	41
KAH	14	15,6
Tiroid Hastalığı	4	4,4
Primer Yerleşim		
Bilinmiyor	7	7,8
Baş boyun	34	37,8
Gövde	14	15,6
Extremite	25	27,8
Diğer	10	11,1
AC Metastaz	34	37,8
KC Metastaz	19	21,1
Beyin Metastaz	18	20
Kemik Metastaz	14	15,6
Lenf Nodu Metastaz	56	62,2
Sürrrenal Metastaz	3	3,3
Diğer Metastaz	13	14,4
BRAF (v600e) Durumu		
Bilinmiyor	14	15,6
Pozitif*	31	34,4
Negatif	45	50,0

*2 hastada (v600k) mutasyonu tespit edilmiştir.

**Bir hastada birden fazla ek hastalık ve birden fazla metastaz odağı bulunabilmektedir.